

מסרים לכל...

בס"ד, עלון # 103
לך לך – התשע"ז

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

לך לך' (יב' א')

הניסיון הגדול של אברהם אבינו התבטא בכך שהיה עליו לעזוב את דירת הקבע שלו בה התגורר שנים רבות מבלי שיהיה בידו הסבר משכנע לשכניו מדוע ולמה הוא עושה את הצעד הזה. בנוהג שבעולם אדם עוזב את דירתו כדי להתאחד עם משפחתו הנמצאת בארץ אחרת או משום שהתנאים הסביבתיים הנוכחים לא התאימו לו וסיבות נוספות כיוצא באלו אותם הוא מסביר גם לשכניו וידידיו. כדי לא להצטייר בעיניהם כאדם בלתי יציב המחליף דירתו ללא כל סיבה. כאשר צווה הקב"ה את אברהם אבינו לעזוב את ביתו ואת ארצו וללכת הוא לא פירט בפניו אפילו לאן עליו ללכת ולאיזה כיוון לפנות. אפשר רק לתאר בדמיונו את כל צחקוקם של השכנים שהביטו על אברהם כעל אחד שאינו יודע מה הוא עושה, והוא הוא הניסיון הגדול של אברהם בעניין זה. לפי זה נוכל לתרץ את הקושיה שמקשים העולם: שלאחר שאברהם אבינו עליו השלום עמד בניסיון הגדול של כבשן האש, מה הטעם לנסותו בלך לך מארצך?! הרי ניסיון זה נחשב הרבה יותר קל מזה שקדם לו? אבל על פי מה שהסברנו אפשר להבין שמבחינה מסוימת הניסיון בלך לך היה יותר קשה. אדם המושלך לכבשן האש עשוי לחרף נפשו ביתר קלות מאחר והוא יודע שאנשים מעריכים את מי שמוסר את נפשו למען אמונתו. אבל כאשר נצטווה אברהם ללכת מארצו, שאלו אנשים לאן הוא הולך ועל מה ולמה הוא אורז את כל חפציו והוא מצידו לא ידע מה להשיב להם עד שהיה נראה בעיניהם כשוטה. ניסיון גדול מאוד הוא זה... (עלינו לשבח)

אם ה' ניסה את אברהם בניסיון זה, אנו מבינים שאפילו לאברהם אבינו זה היה ניסיון – שעמד בו בהצלחה גדולה – אבל זה לא מוריד מהקושי של הניסיון. מזה אנו למדים כמה גדולה השפעתה של החברה ותגובותיה של הסובבים למעשינו, לטוב ולמוטב. תגובה חיובית ומעודדת על קיום מצווה ועשיית חסד תעודד ותיתן כוח לעשות עוד מצוות ועוד חסדים, לעומת זאת לעג של החברה למעשה החשוב ביותר והגדול ביותר יגרום ברוב המקרים לחולשת הדעת, ולחסס שימנע בפעם הבאה לעשות שוב את המעשה. עם כל זאת לא ניתן להאשים את החברה בחולשות שלנו מפני שאנו בוחרים את החברה והחברים עמם אנו מסתודדים, והכלל הוא: 'הולך את חכמים יחכם, ורועה כסילים ירוע'. (משלי יג' כ')

כשאנו מחליטים להיות בחברה טובה ותומכת אנו חוסכים מעצמנו את הניסיונות, וגם את הביזיונות העלולים לבא בעקבותיהם. ועל כך אנו מתפללים בכל בוקר: "ואל תביאנו לא לידי ניסיון ולא לידי ביזיון..."

פינת החלכה

הלכות שבת / טלטול ועירוב בשבת

- א: מותר ללכת בשבת בתוך כל העיר או הישוב בו נמצאים, גם אם הישוב גדול מאוד.
- ב: אסור להוציא חפצים – גם כאלו שמותרים בטלטול – מחוץ לבית או לחצר מגודרת, אם אין לישוב עירוב.
- ג: אסור לטלטל חפצים – גם כאלו שמותרים בטלטול – ברחובות העיר או הישוב אם אין לישוב עירוב.
- ד: טלטול נקרא כל חפץ שנמצא ביד, בכיס (מפתחות נייר טישו...), על הכתף, משקפי שמש, שעון יד וכדו', ה: מותר לצאת מהבית לבושים אפילו בהרבה שכבות של בגדים ואין בזה בעיה של הוצאה מרשות לרשות או איסור טלטול ברחוב. אבל אסור להוציא או לטלטל את הבגד כשהוא מונח על הכתף ולא לובשים אותו.
- ו: מותר לצאת מהבית ולטלטל ברחוב תכשיט שענוד במקומו, אבל אסור ללכת ברחוב כשהתכשיט ביד.
- ז: בכל עיר או ישוב שיש עירוב מותר לצאת עם חפצים – שאינם מוקצה – מהבית. ולטלטל אותם ברחוב.
- ח: עירוב יכול להיות גדר ביטחון שמקיפה את כל הישוב והוכשרה לעירוב, או עמודי צורת הפתח שמקיפים לעירוב.
- ט: בנוסף לגדר וצורת הפתח צריך לעשות גם 'עירוב חצרות'.
- י: נוהגים לעשות עירוב חצרות פעם בשנה בערב פסח, לכל השנה. (במושב נעשה על ידי אחרי תפלת מנחה של ערו פסח.)
- יא: העירוב הוא חצי חבילת מצות שמזכים לכל בני הישוב מברכים: 'על מצוות עירוב' ואומרים את הנוסח הכתוב בסידורים.

חכמת חיים: כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה – כי שניהם לא מועילים כלום. (מהספר שמחלה) שבת שלום!

'לך לך מארצך'
ישנם המתמיימים בליבם כי אוהבים הם את ארץ ישראל, ורוצים לעלות אליה, אלא שרוצים לעלות בהרחבה ולא בדחוקות וצער. רצון זה רצון כוזב הוא!
כי מי שרוצה לעלות לארץ ישראל צריך ללכת אמילו ברגל וביגיעה, כמו שאמר ה' לאברהם אבינו: 'לך לך' הליכה ממש, ברגל, בטילטולי דרכים. (ר' נחמן מברסלב)

לשתף / לא לשתף / עד כמה? - חלק ב'
בשבוע שעבר הצגנו את הדעה של אלה החושבים שלטובת הילד, לא כדאי לשתף אותו בהתמודדויות ובקשיים שלנו, והצגנו את נימוקיהם. השבוע נציג את הגישה ההפוכה, הטוענת שהילד הוא חלק בלתי נפרד מהבית לטוב ולמוטב. הילד צריך לדעת את מה שקורה, גם כשמדובר בהתמודדויות עם קשיים גדולים.
גישה זו סבורה כי התמודדות היא חלק מהצמיחה. הילד ישמע, יפנים וילמד להתמודד עם המציאות והקשיים.
לדעה זו, יש יתרון נוסף: בשיתוף הילדים בקשיים, אנו חוסכים הרבה מאוד אנרגיות - שאנו זקוקים להם במיוחד בתקופה הקשה - אותן היינו מבזבזים על ההסתרה של המידע והקושי.
ההנחה היא שהילד ממילא ידע שמהו לא בסדר. הוא חי בבית ומרגיש שלא הכול כשורה גם אם לא נאמר לו זאת. כשהוא ידע מאתנו מהם הקשיים, אנו מונעים ממנו להפעיל את הדמיון, וחוסכים ממנו הרבה חרדות ותסכולים.
מי צודק? על כך אי"ה בשבוע הבא!
שבת שלום ומבורך, שושנה.

סיפור לשבת

סוד הריקוד

אבי הפלה, הרב יוסף ביסטון, משלוחי חב"ד בפלורידה, לחץ ימים, התחבק והתנשק עם המזמנים. לפתע הבחין בפלוני, יהודי מפלטבוש שבניו-יורק. הרב הפתע. הוא שלח לביתו הזמנה, אך לא צפה לבואו. הקשר האישי ביניהם היה רופף, ולא הצדיק טיסה מניו-יורק לפלורידה. "במה זכיתי?", שאל הרב את אורחו, לאחר שהחליפו ביניהם אחולי מזל-טוב לבביים. "אחר-כך, אחר-כך אספר לך", חיד פלוני חיוך רב-משמעות.
החפה הסתיימה, והרב התישב לצד פלוני. "ובכן, ספורי עשוי להשמע לך מוזר מעט, אך הוא לוקח אותנו כעשרים שנה לאחור", פתח פלוני את דבריו. "כידוע לך, הכרתי את אביך והייתי מידד עמו שנים רבות. ככל ידידו, אף אני הזמנתי להשתתף בחתונתך. חלפו כמה שנים ואתה ורעייתך טרם נקדחתם בפרי-בטן. הדבר צער אותי מאוד. יום אחד יצא הרבי ואני נגשתי אליו. 'רבי, אני מבקש ברכה לזרעא חיא וקמא עבור יוסף-יצחק בן צוועטל-גיטל וזוגתו ביילא-רחל בת דבורה'. הרבי הביט בי ומיד תקן: 'בת דבורה-לאה'... 'כעבר שנה הוסף: 'הלוא כבר נתתי להם ברכה'. מפניו שאינני חב"דניק, הרשיתי לעצמי להיות חצוף: 'רבי, איננו מסתפקים בברכה, אנו מבקשים הבטחה'. 'חלפו שניות אחדות, ואז אמר הרבי בזה הלשון: 'אני ואתה נרקד בחתונה'.
"שאלתי: 'הלוא הרבי אינו נוהג לבוא לחתונות?'. חיד אלי הרבי ואמר: 'אבל בחתנה היו אהיה'. כך נסתתמה השיחה.
"כעבר פחות משנה נולדה בתכם. בינתיים אביך נפטר, והקשר בין המשפחות התרופף. גם שיחתי עם הרבי נשתכחה מלבי. "לפני כשבועים מצאתי בתבת המכתבים הזמנה לחתנת בתך. שמחתי שאתה עוד זוכר אותי, אבל לא עלה על דעתי לטוס לחתנה. מה עוד שלאחרונה אני שרוי במצוקה כלכלית קשה, ואין לי כסף מיתר לטיסה ולשהיה במלון בפלורידה.
"והנה, בליל שבת האחרון (כ"ה באדר-ב תש"ס) מופיע בחלומי הרבי מליובאוויטש ועמו גם אביך. הרבי פונה אלי ואומר: 'הרי הבטחתי לך ששנינו נרקד בחתנה. פעת עליך לקים את חלקך בעסקה'... התעוררתי ולא יחסתי לחלום חשיבות יתרה. 'חלומות שוא ידברו', אמרתי בלבי. 'במוצאי השבת חלמתי חלום שני. הרבי בא אלי שוב, הפעם בלא אביך, ופנה אלי: "מידוע אינך נוסע לחתנה של ביסטון?'. הפעם ענית לו (בחלום) שאין הפרוטה מצויה בכיסי לטוס לפלורידה. הרבי נענה: 'חסידיים מעולם לא התחשבו בכסף'. 'אבל אינני חסיד', טענתי. 'אתה כן, פסק הרבי, והתעוררתי.
"ביום ראשון שב החלום בשלישית. חלופי הדברים ביני לבין הרבי דמו מאוד לאלה מאמש, אלא שהפעם סים הרבי את דבריו במלים: 'הכסף כבר ימצא, בצורה פלשהי'. "ביום שני הלכתי למשרדי ופגשתי חבר, איש אמיד מאוד. 'אתה נראה מטרד מאוד לאחרונה; יש בעיה?', שאל. 'לא, סתם טרדות פרנסה, כמו כלם', ענית. "שמע-נא, הציע, 'צא לחפשה קצרה ושכח את כל הדאגות'. חיכתי. אין לי כסף לגמור את השבוע, והוא מדבר אתי על חפשות. החבר קרא את מחשבותי, ובאותו רגע הוציא מכיסו ארבע-מאות דולר. 'קח וצא לחפשה, אפלו ליום אחד. זה יעזר לך', אמר ולא הותיר מקום לוכוח. 'פתאום התחברו כל החוטים למארג אחד: הבטחת הרבי לפני עשרים שנה, שלשת החלומות, הכסף שקבלתי מהחבר... "כך אתה מוצא אותי כאן, בחתנת בתך", סים פלוני את ספורו המפלא.
בינתיים האות נתן ולצלילי 'שאו שערים ראשיכם' נכנס החתן, נשא על כתפיים. הרב ביסטון ופלוני קמו מכסאותיהם, אוחזים איש ביד רעהו. הם נכנסו ללב המעגל ויצאו ברקוד מול החתן. רקודם נמשך שעה ארוכה מאוד איש מלבדם לא היה יכל לדעת את סוד הרקוד. רק שניהם ידעו בבטחה וחשו בכל לבם, כי באותה שעה ממש מתקמת הבטחתו של הרבי - "אני ואתה נרקד בחתנה"...

(תורנדט שעשועי)